

Tillitsmåling Vanylven

KNUT VAREIDE

TF-rapport nr. XXX UTKAST

2021

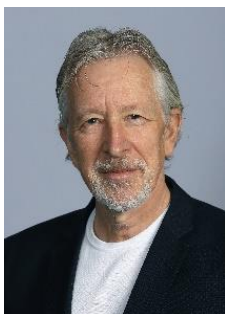
Tittel: Tillitsmåling Vanylven
Undertittel:
TF-rapport nr:
Forfatter(e): Knut Vareide
Dato: 21. juni 2021
ISBN: 978-82-336-
ISSN: 2703-7894
Pris: Kan lastes ned gratis fra www.telemarksforsking.no
Framsidedfoto: Knut Vareide
Prosjekt: Tillitsmålinger
Prosjektnr.: 20171060
Prosjektleder: Knut Vareide
Oppdragsgiver: Vanylven kommune

Spørsmål om denne rapporten kan rettes til:

Telemarksforsking
Postboks 4
3833 Bø i Telemark
Tlf: +47 35 06 15 00
www.telemarksforsking.no

Resymé:

Rapporten oppsummerer resultatene av tillitsmåling i Vanylven. Målingen er gjennomført som en spørreundersøkelse rettet mot politikere, ansatte i kommunen og næringslivet. Resultatene er oppløftende og viser at det gjennomgående er høy tillit mellom politikere, kommunalt ansatte, næringslivet og frivillig sektor i Vanylven kommune.

Knut Vareide er utdannet sosialøkonom (cand. oecon.) fra Universitetet i Oslo (1985). Han har arbeidet ved Telemarksforsking siden 1996. Han har spesielt arbeidet med næringsutvikling og attraktivitet i kommuner og regioner i Norge.

Forord

Denne tillitsundersøkelsen er gjort på oppdrag fra Vanylven kommune.

Det er gjennomført tilsvarende tillitsundersøkelser i 31 andre kommuner. Metoden ble utviklet av Telemarksforskning i 2017. Hensikten med tillitsmålingene er å måle tillitsforholdene i en kommune på en objektiv måte. Målingene fokuserer på fire grupper i kommunen: kommunens politikere, kommunens ansatte, næringslivet og frivillig sektor. Disse fire gruppene har fått et sett med identiske spørsmål som har til hensikt å måle deres tillit til de fire gruppene. Siden vi har gjort målinger i til nå 32 kommuner kan vi sammenlikne svarene fra de ulike gruppene i Vanylven med disse.

Bakgrunnen for at vi har utviklet denne metoden for å måle tillitsforholdene i kommuner, er at vi mener at gode tillitsforhold er en viktig forutsetning for å kunne ha en langsiktig og god lokal utviklingspolitikk.

Bø, 21. juni 2021

Knut Vareide

Prosjektleder

Innhold

Sammendrag	5
1. Innledning	7
1.1 Har tillit betydning for kommuners attraktivitet?	9
1.2 Spørsmålene i undersøkelsen	10
2. Resultater	12
2.1 Utvalg og svarprosent.....	12
2.2 Tillit generelt.....	13
2.3 Tillit til hvem?.....	15
2.4 Hva mener næringslivet?.....	16
2.4.1 Næringslivet om politikerne.....	16
2.4.2 Næringslivet om kommunalt ansatte	17
2.4.3 Næringslivet om seg selv	18
2.4.4 Næringslivet om identitet og optimisme	19
2.5 Hva mener politikerne?	20
2.5.1 Politikere om næringslivet.....	20
2.5.2 Politikere om kommunalt ansatte.....	21
2.5.3 Politikere om politikere	22
2.5.4 Politikeres identitet og optimisme	23
2.6 Hva mener de ansatte?.....	24
2.6.1 De ansatte om næringslivet	24
2.6.2 De ansatte om politikerne.....	25
2.6.3 De ansatte om seg selv.....	26
2.6.4 De ansattes identitet og optimisme	27
2.7 Hva mener de frivillig sektor?	28
2.7.1 Frivillig sektor om næringslivet	28
2.7.2 Frivillig sektor om politikerne.....	29
2.7.3 Frivillig sektor om kommunens ansatte	30
2.7.4 Frivillig sektor om seg selv.....	31
3. Oppsummering	32

Sammendrag

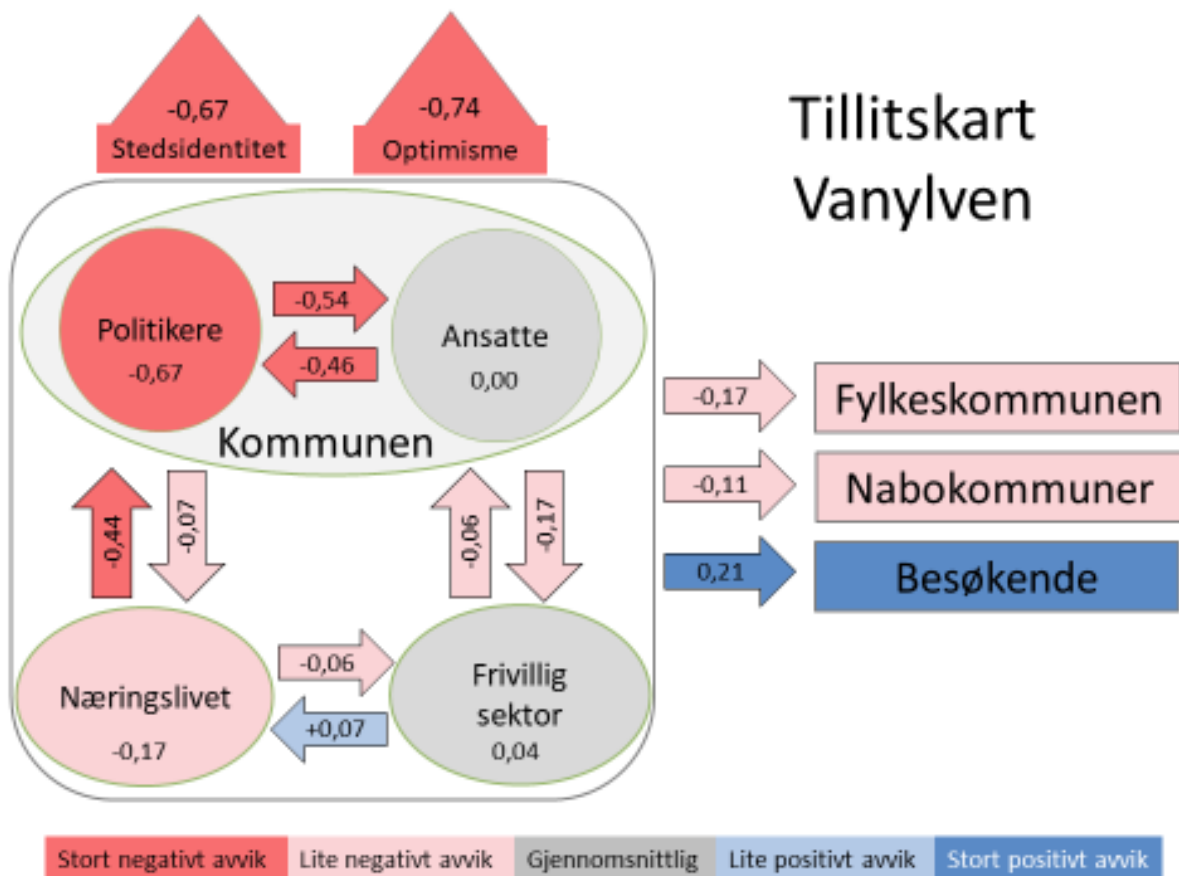
Tillit kan være viktig for å skape utvikling i en kommune. Det gjelder tillit generelt mellom innbyggerne, men spesielt tillit mellom politikere, kommunens ansatte, næringslivet og frivillig sektor. De tillitsmålingene som er gjennomført så langt, indikerer at det er en sammenheng mellom tillitsnivået i en kommune og kommunens attraktivitet for næringsliv og bosetting. I denne rapporten viser vi resultatene fra tillitsmåling i Vanylven. Resultatene er sammenliknet med 32 andre kommuner som har gjennomført tilsvarende undersøkelse.

Rapporten oppsummerer resultatene fra en tillitsmåling i Vanylven. Tillitsmålingen er gjennomført som en spørreundersøkelse rettet mot fire grupper: politikere i kommunen, ansatte i kommunen, næringslivet og frivillig sektor. I tillitsmålingen får vi målt i hvilken grad disse fire gruppene har tillit til hverandre. Vi får også fram hvordan gruppene vurderer seg selv. Samtidig målte vi tillit og holdninger knyttet til andre grupper og institusjoner som nabokommuner og besøkende. Tillitsmålingene måler også stedsidentitet og optimisme.

En sterk stedsidentitet og høy optimisme antas å være positivt for vekst og utvikling. For å få nok kraft til å bli attraktiv, må stedet mobilisere flest mulig i dette arbeidet. For å bli et attraktivt sted for næringsliv, er det åpenbart at næringslivet også må være med i dette arbeidet. Vi mener derfor at en av forutsetningene for at et sted kan utvikle sin egen attraktivitet er at kommunens politikere, ansatte, næringslivet og andre viktige parter og institusjoner samarbeider og koordinerer innsatsen for å forbedre kvaliteter i samfunnet. For å få til dette, kommer tillit inn som en viktig faktor. Det er åpenbart at det er vanskelig eller umulig å få til et effektivt samarbeid dersom det ikke er tillit mellom de som skal samarbeide.

Resultatene fra tillitsundersøkelsen i Vanylven er dessverre svært negative. Det er lavere andel som oppgir at kommunen er preget av høy grad av tillit i Vanylven enn i noen annen av de 32 kommunene vi har gjennomført slike målinger. Resultatene fra undersøkelsen indikerer at det er svært lav grad av tillit mellom de ansatte og politikere i Vanylven kommune og at næringslivet har svært lav tillit til kommunen, spesielt politikerne. Vanylven har lavere grad av optimisme enn noen annen kommune vi har målt.

Tillitsmålingen har et spørsmål som skal avdekke om det problemer med bygdemotsetninger innad i kommunen. Her tyder svarene på at Vanylven har motsetninger innad i kommunen i større grad enn i noen av de 32 andre kommunene vi har gjort slike målinger. Det kan være en rot til problemene med lav tillit i Vanylven.

Figur 1: Tillitskart for Vanylven, med avvik fra gjennomsnittet for alle kommunene som har hatt tilsvarende tillitsmåling.

I figuren over har vi laget en grafisk presentasjon av tillitsforholdene i Vanylven. Tillitsforholdene i Vanylven er i all hovedsak dårlige. De fleste tillitsdimensjonene er dårligere enn gjennomsnittet for de kommunene vi har gjennomført tillitsmålinger i, og for en del av tillitsdimensjonene har Vanylven de laveste verdiene vi har målt. Det gjelder for politikernes tillit til sin egen gruppe, politikernes tillit til de ansatte, graden av optimisme og stedsidentiteten. De ansattes tillit til politikere og næringslivets tillit til kommunen (de ansatte og politikere) er på et svært lavt nivå, men altså ikke rekordlavt siden vi har målinger med lavere nivå fra andre undersøkelser. Dette er dessverre de viktigste tillitsdimensjonene. For noen av tillitsdimensjonene er nivået på gjennomsnittet eller over. Det gjelder de ansattes tillit til egen gruppe, frivillig sektor tillit til egen gruppe, frivillig sektors tillit til næringslivet. Vanylven har en høy grad av positivitet til besøkende.

1. Innledning

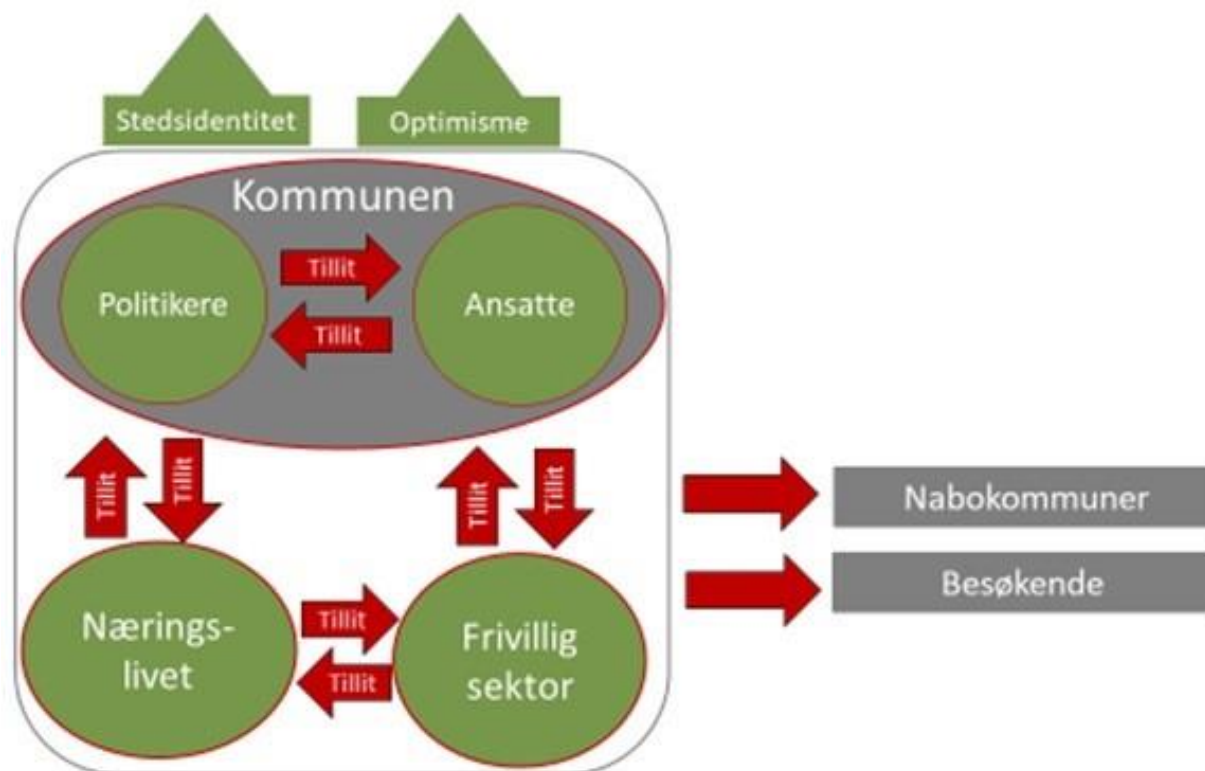
Tillit kan bety mye for den økonomiske utviklingen og velferden. Internasjonale undersøkelser viser at det er en sterk sammenheng mellom tillit og økonomi når en sammenlikner ulike land. Norge og de andre nordiske landene er kjenne- tegnet av en høy grad av tillit sammen med høy produktivitet og velferd. I land med en høy grad av tillit, synker transak- sjonskostnadene. Det er lett å gjøre avtaler og samarbeide med andre, og økonomien flyter raskere og bedre. Hvis det er en sammenheng mellom økonomisk utvikling og tillit landene imellom, kan kanskje tillit også være et forhold som kan forklare forskjeller i utvikling og vekst mellom regioner og kommuner i Norge?

I Telemarksforskning har vi forsket på stedlig attraktivitet i mange år. Vår definisjon på et attraktivt sted er at veksten er sterkere enn forventet ut fra stedets forutsetninger for vekst. Steder, som kan være kommuner, regioner eller fylker, har ulike strukturelle forutsetninger for vekst. Det kan skyldes at de er lokalisert sentralt eller usentralt, at bransjestrukturen er gunstig eller ugunstig, at de tilhører store arbeidsmarkeder eller danner sine egne, små arbeidsmarkeder. De nasjo- nale og internasjonale konjunktorene svinger fra år til år og påvirker også veksten. Disse strukturelle betingelsene kan det enkelte sted gjøre lite med. Stedene kan imidlertid stimulere egen vekst gjennom å bli mer attraktive for næringsliv, slik at det blir flere arbeidsplasser eller bli mer attraktive som bosteder, slik at flere flytter til stedet. Vi skiller mellom næringsattraktivitet og bostedsattraktivitet. Næringsattraktivitet betyr at arbeidsplassveksten i næringslivet er bedre enn forventet, mens bostedsattraktivitet betyr at stedet har høyere nettoflytting enn forventet. Det er summen av nærings- og bostedsattraktivitet som vil avgjøre om et sted får sterkere eller svakere vekst enn de strukturelle forutsetningene tilsier.

Vi har utviklet en attraktivitetsmodell som kan beregne hva som er forventet vekst i antall arbeidsplasser og befolkning i alle kommuner, regioner og fylker i Norge. Da kan vi sammenlikne den faktiske veksten på alle steder med den forven- tede veksten. Vi får da fram hvilke steder som er attraktive for næringsliv og bosetting og hvilke steder som ikke er at- traktive. Det nærliggende spørsmålet er da: Hva er det som gjør at noen steder er attraktive? Det er overraskende vans- kelig å gi et enkelt svar på dette spørsmålet. Alle steder er forskjellige og må skape attraktivitet ut fra sine egne forutset- ninger. Det finnes tilsynelatende ingen generell oppskrift på å skape attraktivitet. Men steder som skal forbedre sin at- traktivitet må gjøre noe nytt. Det skal kraftfulle tiltak til for å øke attraktiviteten på et sted, særlig hvis vi snakker om et større sted. Og det må skapes noe nytt kontinuerlig over mange år. For å få nok kraft til å bli attraktiv, må stedet mobili- sere flest mulig i dette arbeidet. For å bli et attraktivt sted for næringsliv, er det åpenbart at næringslivet også må være med i dette arbeidet. Vi mener derfor at en av forutsetningene for at et sted kan utvikle sin egen attraktivitet er at kom- munens politikere, ansatte, næringslivet og andre viktige parter og institusjoner samarbeider og koordinerer innsatsen for å forbedre kvaliteter i samfunnet. For å få til dette, kommer tillit inn som en viktig faktor. Det er åpenbart at det er vans- kelig eller umulig å få til et effektivt samarbeid dersom det ikke er tillit mellom de som skal samarbeide. Dette er bak- grunnen for at vi har blitt interessert i tillitsbegrepet i vår forskning på hva som skaper attraktivitet.

For å finne ut hva tillit betyr for stedlig attraktivitet, må vi ha en stringent definisjon på hva vi forstår med tillit. Ikke bare hva tillit betyr generelt, men hvordan vi kan forstå og beskrive *tillit på et sted*. Sammenhengen mellom tillit og økono- misk utvikling i ulike land er basert på enkle generelle spørsmål av typen: Er folk flest til å stole på? Dette er antakelig ikke fruktbart for å finne ut av hvorfor noen steder i Norge er attraktive. I Norge har folk generelt høy tillit til folk flest, og det gjelder antakelig i omtrent samme grad i Skien, Gjøvik, Tønsberg eller Stavanger. Forskjellene fra sted til sted i Norge er svært små i forhold til forskjeller mellom land som Norge, Russland, India og Burundi.

Vi har derfor endt opp i en definisjon og dekomponering av stedlig tillit som vist i figuren under:

Figur 2: Tillitskart for en kommune.

Politikere, kommunens ansatte og næringslivets tillit til hverandre og seg selv

Det er fire grupper av respondenter som tillitsmålingen er rettet mot: politikere, ansatte i kommunen, bedriftsledere og frivillig sektor. Disse fire gruppene anses som de mest sentrale aktørene for å påvirke samfunnsutviklingen og skape en attraktiv kommune.

Pilene i figuren skal illustrere at det er et gjensidig tillitsforhold mellom de ulike gruppene. Samtidig er det også snakk om tillit innenfor hver enkelte gruppe.

En av de viktigste tillitsdimensjonene er mellom næringsliv og kommune. Næringslivets tillit til kommunen er en tillitsdimensjon som ofte er svak i de målingene som vi har gjennomført. De aller fleste kommuner er avhengige av et framgangsrikt næringsliv med voksende antall arbeidsplasser, og mange kommuner har mål og strategier i sine kommuneplaner for å stimulere til vekst i næringslivet. Det er nærliggende å anta at slike vekststrategier blir lite effektive dersom næringslivet ikke har tillit til kommunen. De fleste av kommunene har derfor en utfordring i å oppnå tillit fra næringslivet. Her er det et forbedringspotensial i alle kommunene vi har gjort tillitsmålinger i.

Det er bare kommunens politikere som har legitimitet til å definere de overordnede mål og strategier for kommunens utvikling. De ansatte i kommunen skal gjennomføre strategiene. Det er opplagt at dersom næringslivet ikke har tillit til kommunens politikere og ansatte, vil næringslivet i liten grad respondere positivt på kommunens strategier.

Tillitsforholdet mellom politikere og administrasjon er også en viktig tillitsdimensjon. I kommuner der det er svak tillit mellom politikere og administrasjon vil det være vanskelig å både definere og gjennomføre en kraftfull utviklingsstrategi.

De fire gruppene kan også ha varierende tillit til seg selv. Her er det interne politiske klimaet viktig. I hvilken grad har kommunen en langsiktig utviklingsstrategi som har bred tverrpolitisk oppslutning? Og er kommunens politikere samlet om mål om å skape en positiv utvikling i hele kommunen, eller er det mange politikere som har sin lojalitet i deler av

kommunen? Også næringslivets interne tillit er en viktig faktor. Det kan påvirke samarbeidsklimaet bedriftene i mellom. For å få til samskaping med innbyggere og frivillig sektor er også tillitsforholdet til denne gruppen svært viktig.

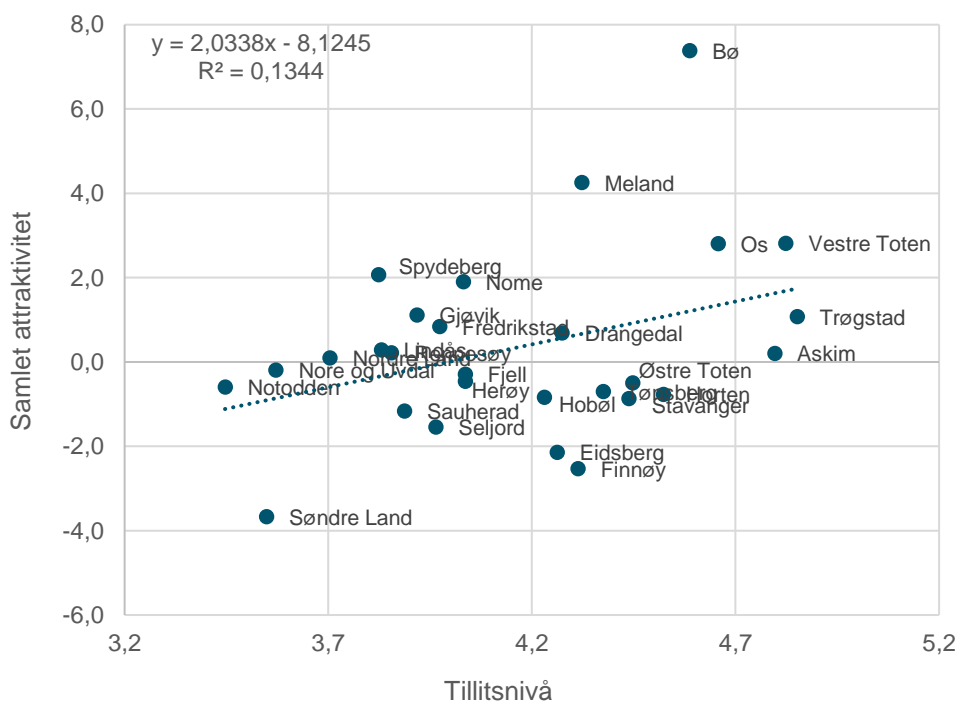
Når vi måler tillitsnivået i spørreundersøkelsen, har vi forsøkt å stille spørsmål som avdekker tre forhold som til sammen avgjør graden av tillit: tillit til kompetanse, tillit til velvilje og tillit til integritet. Dette er forhold som er viktig for tillit mellom personer og institusjoner.

Stedlig identitet og optimisme

Vi ønsker også å måle styrken til faktorer som ikke er knyttet til personer eller institusjoner. Det er styrken til den stedlige identiteten og graden av optimisme knyttet til stedet generelt. Den stedlige identiteten omhandler forhold som at innbyggerne er stolte av kommunen, at de framsnakker kommunen til andre og at stedet har en enhetlig identitet og ikke består av ulike deler som bruker energien til interne konkurranser i stedet for å skape felles vekst. Optimisme handler om at innbyggerne tror fremtiden ser lys ut og at det nytter å påvirke utviklingen.

1.1 Har tillit betydning for kommuners attraktivitet?

Vår hypotese er at et godt tillitsnivå er en viktig forutsetning for å skape en attraktiv kommune. Så langt har vi gjennomført tillitsmålinger i 32 kommuner i Norge. Vår forskning på stedlig tillit og betydning for attraktivitet og vekst er på et tidlig stadium. Likevel kan vi se på hvordan denne sammenhengen ser ut for de kommunene som har fått gjennomført tillitsmålinger. I figuren under har vi satt inn verdiene til disse kommunene etter deres samlede attraktivitet for næringsliv og bosetting, som vi måler med statistiske metoder, og det generelle tillitsnivået fra tillitsmålingene. Det generelle tillitsnivået er basert på i hvilken grad respondentene var enige i påstanden: Kommunen min er preget av høy tillit.

Figur 3: Næringsattraktivitet og tillitsnivå i 31 kommuner hvor det er gjennomført tillitsundersøkelser. Vanylven er ikke inkludert i denne figuren.

Tillitsforholdene varierer ganske mye i de kommunene som til nå er målt, men den statistiske sammenhengen mellom samlet attraktivitet og tillit i disse kommunene er positiv. Dermed kan det se ut til at det virkelig er en sammenheng mellom tillit og attraktivitet. Det betyr at kommuner som er kjennetegnet av gode tillitsforhold vokser mer enn andre kom-

muner. Det er imidlertid så langt bare 31 kommuner hvor vi har gjennomført slike tillitsmålinger. Det er litt for få kommuner til at vi vil trekke noen endelige konklusjoner. Sammenhengen mellom tillit og attraktivitet er heller ikke helt entydig. Det finnes eksempler på kommuner med gode tillitsforhold som likevel ikke har vært spesielt attraktive. Vi tror ikke det er nok med gode tillitsforhold for at en kommune skal oppnå vekst og attraktivitet. Kommunen må også ha klare ambisjoner om å stimulere veksten, være kompetent og lykkes med sine strategier. Men vi tror at det vil være en sterk ulempe å ha dårlige tillitsforhold i kommunen når det gjelder å kunne skape vekst og attraktivitet. Gode tillitsforhold vil være et nødvendig fundament for en vellykket lokal politikk for å øke attraktiviteten for næringsliv og bosetting.

Etter hvert som vi får målt tilliten i flere kommuner, vil denne sammenhengen bli bedre belyst og dokumentert. Men disse tidlige og foreløpige resultatene er interessante og oppløftende.

1.2 Spørsmålene i undersøkelsen

Tillitsmålingen er en spørreundersøkelse der respondentene blir bedt om å ta stilling til en rekke påstander og angi i hvilken grad de er enige på en skala fra 1 til 6.

Påstandene som de ble forelagt var:

Målgruppe	Kategori	Spørsmål
Politikere	Integritet	Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen
		Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål
		Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskaps interesser
	Kompetanse	Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling
		Politikerne i kommunen er generelt dyktige
		Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling
		Jeg har høy tillit til kommunepolitikere
	Velvilje	Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling		
Næringsliv	Integritet	Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige
	Kompetanse	Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling
		Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen
		Jeg har høy tillit til bedriftslederne i kommunen
	Velvilje	Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt
		Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet		
Nabokommuner	Velvilje	Vi burde samarbeide mer med nabokommunene
		Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene
Kommunens ansatte	Integritet	Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige
	Kompetanse	Kommunens ansatte er generelt dyktige
		Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling
		Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling
		Jeg har høy tillit til kommunens ansatte
Velvilje	Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	
	Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	
Frivillige		Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet

	Kompetanse	Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling
		Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen
	Velvilje	Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre
		Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet
Stedet	Identitet	Jeg er stolt av kommunen jeg representerer
		Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen
		Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen
	Optimisme	Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen
		Jeg tror fremtiden ser positiv ut for kommunen
		Kommunen min er preget av høy grad av tillit
Besøkende		Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen
		Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kommunen

En rekke av påstandene omhandler respondentenes holdning til politikere, kommunens ansatte, næringslivet og frivillig sektor. Når vi analyserer svarene, har vi opplysninger om hvorvidt respondenten representerer politikere, ansatte, næringslivet og frivillig sektor. Vi kan da lage tillitskart der vi måler graden av tillit mellom de ulike gruppene.

2. Resultater

2.1 Utvalg og svarprosent

Denne tillitsundersøkelsen baserer seg på en spørreundersøkelse som ble sendt ut til 313 mottakere i Vanylven våren 2021. Det kom inn 122 svar. Svarprosenten ble 39,0 prosent, noe som er ganske høyt for denne typen spørreundersøkelser.

De 122 svarene som denne rapporten bygger på fordeler seg slik for de enkelte gruppene som er spurt:

Tabell 1: Antall svar fordelt på respondentgrupper.

	Antall spurt	Antall svar	Svarprosent
Politikere	75	16	21,3 %
Ledere/ansatte	43	30	69,8 %
Næringslivet	114	36	31,6 %
Frivillig sektor	81	40	49,4 %
SUM	472	122	39,0%

Svarprosenten varierer mellom 69,8 prosent for de ansatte i kommunen, 21,3 prosent for politikere, 49,4 prosent for frivillig sektor og 31,6 prosent for bedriftsledere. En samlet svarprosent på 39 er forholdsvis høyt sammenliknet med erfaringer fra andre kommuner. Svarprosenten fra politikerne i Vanylven var imidlertid forholdsvis lav, til tross for at disse fikk en ekstra purring.

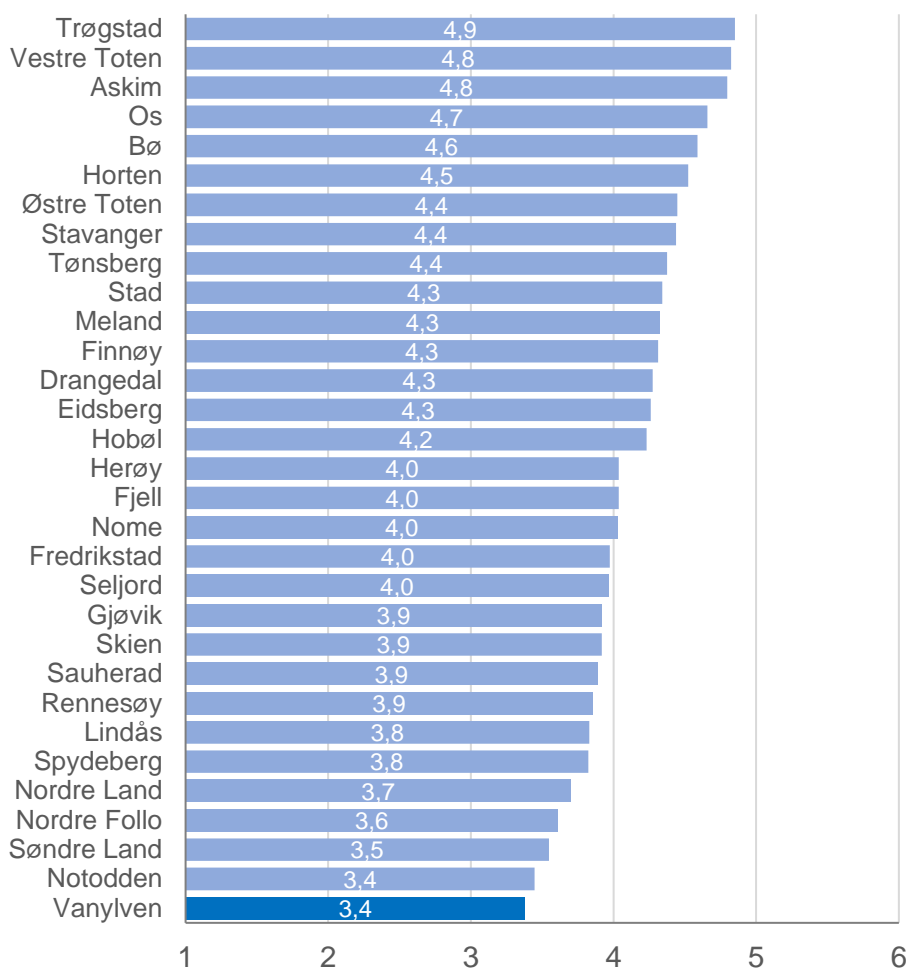
Det er usikkert hvordan frafallet påvirker svarene. Undersøkelsen måler personers holdninger til begreper knyttet til tillit, som i sin natur er flytende og følelsesbasert. Tolkningen av svarene gjøres i stor grad ved å se om svarene fra respondentene i Vanylven avviker fra svar på tilsvarende spørsmål i andre kommuner. Det er gjennomført tilsvarende undersøkelser i 31 andre kommuner tidligere, slik at vi har et godt utgangspunkt for å måle hvordan respondentene i Vanylven har svart i forhold til andre kommuner.

Resultatene må derfor ikke tolkes for bombastisk, men heller brukes som indikasjoner for tillitsnivået i kommunen. Hvis kommunen ikke kjenner seg igjen i målingene, kan det bety at svarene ikke var representative. En må se på helhetsbildet som målingene gir og bruke resultatene for å forbedre tillitsnivået der det synes å være svake tillitsforhold.

2.2 Tillit generelt

Spørreundersøkelsen inneholdt et generelt spørsmål som lød: *Kommunen min er preget av en høy grad av tillit*. Dette spørsmålet kan vi bruke for å få et generelt bilde på tillitsklimaet i kommunen. Respondentene ble bedt om å angi om de var enige i dette på en skala fra 1: helt uenig til 6: helt enig. Denne skalaen brukes i hele undersøkelsen. For negativt ladede påstander er skalaen invertert.

Resultatene er vist i figuren under. Vi har tatt med resultater fra andre kommuner som har fått gjennomført den samme undersøkelsen, slik at vi har flere å sammenlikne med.

Figur 4: Gjennomsnittsscore: Kommunen min er preget av en høy grad av tillit.

En score på 3,5 er det samme som at svarene ble jevnt fordelt mellom alle alternativene og kan tolkes som at respondentene i sum verken var enige eller uenige i påstanden. En score over 3,5 viser at et flertall er enige.

Vanylven har lavest gjennomsnitt score på dette spørsmålet av alle kommunene vi har målt. Verdien på 3,4 viser at et flertall ikke er enige i at Vanylven kommune er preget av en høy grad av tillit.

I resten av denne rapporten skal vi utdype tillitsnivået i detalj. Først skal vi se hvordan vurderingen av det generelle tillitsnivået varierte mellom ulike grupper i de enkelte kommunene.

Vi kan se hvordan dette spørsmålet ble besvart av fire ulike grupper: kommunalt ansatte, frivillig sektor, bedriftsledere og politikere i tabellen under.

Tabell 2: Gjennomsnittsscore: Kommunen min er preget av en høy grad av tillit.

Kommune	Kommunalt ansatte	Frivillig sektor	Bedriftsledere	Politikere
Vestre Toten	5,3		3,8	4,8
Askim	5,0	4,4	4,7	4,6
Trøgstad	5,2	4,2	4,5	4,9
Os	4,8		4,8	4,3
Bø	5,0		4,2	4,9
Horten	4,8	4,3	4,3	4,8
Østre Toten	4,8		3,8	4,4
Stad	4,6	4,5	4,1	4,7
Tønsberg	4,4		4,3	4,5
Meland	4,3		4,6	4,0
Finnøy	4,6	4,3	4,0	4,2
Drangedal	4,5		4,0	4,8
Stavanger	4,9	4,0	4,0	4,7
Eidsberg	4,1	4,1	4,6	4,3
Hobøl	4,1	4,0	4,3	4,4
Herøy	4,1		3,9	4,2
Fjell	3,9		4,0	4,3
Nome	4,4		3,6	4,5
Fredrikstad	4,2		3,8	4,0
Seljord	3,7	4,0	4,2	4,0
Gjøvik	4,0		3,6	4,1
Sauherad	3,6		3,9	4,5
Skien	4,0	3,7	3,9	3,8
Lindås	4,3		3,5	4,1
Rennesøy	4,4	3,5	3,0	4,1
Spydeberg	4,1	3,0	3,5	3,9
Nordre Land	3,8		3,5	3,7
Vanylven	3,7	4,0	3,1	3,5
Nordre Follo	3,9	3,5	3,1	3,4
Nore og Uvdal			3,6	3,7
Søndre Land	3,9		2,9	3,7
Notodden	3,6		3,1	3,6
Totalsum	4,3	3,9	3,9	4,2

Bedriftsledere vurderer det generelle tillitsnivået i kommunen lavere enn politikere og kommunale ledere, når vi ser på samtlige svar. Det er også tilfelle i Vanylven. I Vanylven er det respondentene fra frivillig sektor som vurderer den generelle tilliten høyest. Det er mest vanlig at det er de kommunalt ansatte som gir høyest score på generell tillit.

De ansatte i Vanylven har samlet sett gitt karakteren 3,7 for dette spørsmålet. Det er 0,6 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet. Politikerne i Vanylven ga samlet sett karakteren 3,1, som er 0,8 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet. Næringslivslederne ga den generelle tilliten i Vanylven karakteren 3,1, som er 0,8 prosentpoeng under gjennomsnittet. Frivillig sektor ga karakteren 4,0. Det er 0,1 prosentpoeng over gjennomsnittet. Frivillig sektor i Vanylven skiller seg ut fra de andre gruppene ved at de vurderer tillitsnivået i kommunen som bedre enn gjennomsnittet av kommunene vi har målt. Vi kan for øvrig se at ikke alle kommunene vi har gjort tillitsmålinger for inkluderer frivillig sektor, derav de manglende tallene for denne gruppen.

2.3 Tillit til hvem?

Spørreundersøkelsen hadde også tre spørsmål som handlet om den generelle tilliten til de tre gruppene. Spørsmålene lød: Jeg har høy tillit til bedriftslederne/kommunens ansatte/kommunepolitikere.

Tabell 3: Gjennomsnittsscore for «jeg har høy tillit til».

Kommune	Bedriftsledere	Kommunalt ansatte	Politikerne	Totalsum
Vestre Toten	4,8	4,7	4,3	4,6
Trøgstad	4,8	4,8	4,1	4,6
Askim	4,6	4,9	4,1	4,5
Horten	4,9	4,5	4,2	4,5
Bø	4,8	4,4	4,1	4,4
Østre Toten	4,7	4,4	4,2	4,4
Eidsberg	4,8	4,6	3,8	4,4
Finnøy	4,6	4,4	4,2	4,4
Hobøl	4,8	4,7	3,7	4,3
Tønsberg	4,6	4,4	4,1	4,3
Stavanger	4,5	4,5	3,9	4,3
Nordre Land	4,7	4,3	3,9	4,3
Herøy	4,7	4,4	3,8	4,3
Fredrikstad	4,7	4,4	3,8	4,3
Sauherad	4,7	4,3	3,8	4,2
Drangedal	4,5	4,3	3,9	4,2
Seljord	4,5	4,5	3,6	4,2
Skien	4,6	4,4	3,5	4,2
Nome	4,7	4,3	3,5	4,2
Spydeberg	4,9	4,2	3,3	4,1
Søndre Land	4,5	4,0	3,6	4,0
Gjøvik	4,5	4,3	3,3	4,0
Notodden	4,5	4,2	3,1	3,9
Rennesøy	4,4	4,0	3,4	3,9
Vanylven	4,5	4,0	2,9	3,8
Totalsum	4,6	4,4	3,8	4,2

Når vi spør på denne måten, kommer det fram at respondentene i sum har høyest tillit til bedriftslederne og minst tillit til politikerne. Dette gjelder også hvis vi bare tar med svar hvor politikerne spørres.

Denne rangeringen, høyest tillit til bedriftslederne og lavest tillit til politikerne, er ganske stabil. Den gjelder for de fleste kommunene hvor vi har gjennomført undersøkelsen med akkurat disse spørsmålene.

I Vanylven er det en score på 4,5 når det gjelder tillit til bedriftsledere. Det er bare marginalt lavere enn gjennomsnittet. Ansatte i Vanylven kommune får en score på 4,0. De er klart lavere enn gjennomsnittet og det er bare to kommuner med like lav score. Politikerne fikk en score på 2,9. Det er den laveste score vi har målt for politikere i alle målingene vi har gjort.

2.4 Hva mener næringslivet?

Vi skal nå presentere resultatene fra svarene fra næringslivet. Vi skal se hvordan næringslivet vurderer politikere, kommunalt ansatte, seg selv og hvordan den stedlige identiteten og optimismen til bedriftslederne er. Vi starter med hva bedriftslederne i Vanylven mener om politikere.

2.4.1 Næringslivet om politikere

Tabell 4: Gjennomsnittscore fra næringslivet vedrørende spørsmål om kommunens politikere.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	2,8	-0,65
Politikere i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	2,9	-0,62
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	2,6	-0,78
Integritet Totalt	2,8	-0,68
Kompetanse		
Politikere har god kompetanse på næringsutvikling	2,6	-0,69
Politikere i kommunen er generelt dyktige	2,6	-0,93
Politikere i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	2,7	-0,84
Kompetanse Totalt	2,6	-0,82
Velvilje		
Politikere har klare mål om vekst i næringslivet	2,8	-0,70
Politikere har stor interesse for næringsutvikling	3,4	-0,23
Velvilje Totalt	3,1	-0,46
Totalsum	2,8	-0,68

Spørsmålene knyttet til tillit er knyttet til tre forhold som antas å være viktig: Tillit til integritet, tillit til kompetanse og tillit til velvilje.

Slik bedriftslederne svarer, synes tilliten til politikere å være svært lav for alle spørsmålene. Vi har vist gjennomsnittscore på spørsmålene, der som nevnt en score på under 3,5 innebærer at respondentene i sum er uenige i påstanden. I siste kolonne har vi vist avvik fra svarene fra alle de andre målingene vi har gjort i andre kommuner. Vi kan se at det er negativt avvik på alle spørsmålene, til dels store negative avvik. Vi regner et avvik større enn 0,2 for å være et stort avvik.

Vi kan altså slå fast at næringslivet i Vanylven har svært lav tillit til kommunepolitikere, både når det gjelder politikernes integritet, kompetanse og velvilje til næringslivet.

2.4.2 Næringslivet om kommunalt ansatte

Vi skal se hvordan næringslivet vurderer kommunens ansatte i Vanylven.

Tabell 5: Gjennomsnittscore fra næringslivet vedrørende spørsmål om kommunens ansatte.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	4,0	-0,29
Integritet Totalt	4,0	-0,29
Kompetanse		
Kommunens ansatte er generelt dyktige	4,0	0,01
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	3,3	-0,08
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,3	-0,34
Kompetanse Totalt	3,5	-0,14
Velvilje		
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	4,1	0,12
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	4,3	-0,15
Velvilje Totalt	4,2	-0,02
Totalsum	3,8	-0,13

Her er resultatene noe mer blandet. Næringslivet uttrykker noe over middels tillit til kommunens ansatte når det gjelder om de er generelt dyktige og om hvorvidt de er positivt innstilt til næringslivet. For de andre fire spørsmålene er det negative avvik. I sum har næringslivet noe lavere tillit til kommunens ansatte enn gjennomsnittet for de andre kommunene vi har målt, men det er langt mindre negative avvik enn vi fikk for politikerne.

2.4.3 Næringslivet om seg selv

Vi skal se hvordan næringslivet vurderer seg selv i Vanylven.

Tabell 6: Gjennomsnittscore fra næringslivet vedrørende spørsmål om næringslivet i kommunen.

Radetiketter	Score	Avvik
Integritet		
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	4,9	0,05
Integritet Totalt	4,9	0,05
Kompetanse		
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,5	-0,03
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	4,6	-0,33
Kompetanse Totalt	4,5	-0,18
Velvilje		
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	3,3	-0,18
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	3,9	-0,17
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,2	-0,39
Velvilje Totalt	3,8	-0,25
Totalsum	4,3	-0,17

Næringslivet i Vanylven vurderer seg selv høyt når det gjelder egen integritet. Det er et stort flertall, større enn gjennomsnittet, som mener at bedriftene i kommunen generelt er ærlige og redelige.

Når det gjelder kompetanse gir næringslivet seg selv en score under gjennomsnittet, men det er fortsatt et flertall som er enig i at det er mange dyktige bedrifter i kommunen og at bedriftslederne har god forståelse for samfunnsutvikling, men et mindre flertall enn gjennomsnittet for andre kommuner vi har målt.

På spørsmålene om velvilje gir også næringslivet seg selv litt dårligere score enn gjennomsnittet. Vurderingen er noe lavere enn snittet på spørsmålene om samarbeidet mellom bedriftene og at bedriftslederne er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet.

2.4.4 Næringslivet om identitet og optimisme

Hvordan er stedsidentiteten og optimismen fra næringslivets side?

Tabell 7: Gjennomsnittscore fra bedriftsledere vedrørende spørsmål knyttet til stedlig identitet og optimisme.

Radetiketter	Score	Avvik
Identitet		
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	3,9	-0,73
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	1,8	-1,11
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	4,6	-0,42
Identitet Totalt	3,4	-0,78
Optimisme		
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	4,1	-0,28
Jeg tror fremtiden ser positiv ut for kommunen	3,3	-1,11
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	3,1	-0,79
Optimisme Totalt	3,5	-0,73
Totalsum	3,5	-0,76

Det er tre spørsmål knyttet til stedlig identitet. Det er om respondentene er stolte av sin kommune, om de snakker positivt om kommunen til andre, og hvorvidt de opplever usunn patriotisme og drakamp mellom ulike deler av kommunen. Dette siste spørsmålet er negativt ladet og lav score betyr at mange er enige i påstanden. Det er et flertall av bedriftsledere som oppgir at de er stolte av kommunen og at de snakker positivt om kommunen, men dette flertallet er betydelig lavere i Vanylven enn i de andre kommunene vi har målt. Samtidig er det et stort flertall som er enige i at det er en del usunn patriotisme og drakamper mellom ulike bygdesentra i kommunen. Vanylven synes å ha større problemer med dette enn de fleste kommuner, selv om dette ikke er et uvanlig problem for norske kommuner. Drakamper og motsetninger mellom ulike deler av kommunen kan være et underliggende problem som er med på å skape de dårlige tillitsforholdene i Vanylven.

Næringslivet i Vanylven er ikke optimistisk når det gjelder fremtiden for kommunen. Et mindretall mener at fremtiden ser positiv ut. Det er et flertall som mener det nytter å påvirke utviklingen i kommunen, men et mindre flertall enn gjennomsnittet for andre kommuner som er målt. Det siste spørsmålet, om kommunen er preget av høy grad av tillit har vi kommentert tidligere. Et flertall mener at Vanylven ikke er en kommune preget av en høy grad av tillit. Vi tror at sterke bygdemotsetninger innad i kommunen kan vært sterkt medvirkende til dette.

2.5 Hva mener politikerne?

I dette kapitlet skal vi se hvordan politikere i Vanylven vurderer næringslivet, de kommunalt ansatte, seg selv og deres stedsidentitet og optimisme.

2.5.1 Politikere om næringslivet

Tabell 8: Gjennomsnittscore fra politikerne vedrørende spørsmål om næringslivet i kommunen.

Radetiketter	Score	Avvik
Integritet		
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	4,8	-0,06
Integritet Totalt	4,8	-0,06
Kompetanse		
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,4	0,02
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	4,7	-0,12
Kompetanse Totalt	4,6	-0,06
Velvilje		
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	3,5	0,08
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	3,9	-0,29
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,5	-0,07
Velvilje Totalt	4,0	-0,06
Totalsum	4,3	-0,07

Politikere uttrykker ofte stor tillit til sitt næringsliv i våre tillitsundersøkelser. Dette ser vi også i Vanylven, hvor politikere er svært enige om at det er mange dyktige bedrifter i kommunen og at bedriftene er ærlige og redelige. Politikerne i Vanylven er noe mindre positive til næringslivet enn hva vi finner i de andre tillitsmålingene, men forskjellen er forholdsvis liten. Samlet sett er det et negativt avvik på 0,07 for alle spørsmålene. Det er ikke mye. Det største negative avviket er på spørsmålet om bedriftene i kommunene samarbeider godt med hverandre. På to av spørsmålene er politikere i Vanylven mer positive til næringslivet enn gjennomsnittet: om mange bedriftsledere har forståelse for næringsutvikling og om bedriftene bare er opptatt av egen profitt. De siste spørsmålet er negativt ladet, så her er en positivt avvik at det er en mindre andel som er enige.

2.5.2 Politikere om kommunalt ansatte

Vi skal se hvordan politikerne i Vanylven vurderer sine ansatte.

Tabell 9: Gjennomsnittscore fra politikerne vedrørende spørsmål om kommunens ansatte.

Radetiketter	Score	Avvik
Integritet		
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	4,3	-0,49
Integritet Totalt	4,3	-0,49
Kompetanse		
Kommunens ansatte er generelt dyktige	3,9	-0,75
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	3,6	-0,39
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,8	-0,40
Kompetanse Totalt	3,8	-0,52
Velvilje		
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	3,9	-0,53
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	4,4	-0,65
Velvilje Totalt	4,2	-0,60
Totalsum	4,0	-0,54

Politikerne i Vanylven har samlet sett vesentlig lavere tillit til kommunens ansatte enn gjennomsnittet. Politikerne gir lavere score enn gjennomsnittet på alle spørsmålene. Hvis vi ser på gjennomsnitt score på spørsmålene, kan vi se at det er score på over 3,5 for alle spørsmål. Politikerne i Vanylven har således ikke stor mistillit til sine ansatte, men tilliten er altså vesentlig lavere enn hva som er vanlig.

2.5.3 Politikere om politikere

Hva synes politikerne om seg selv?

Tabell 10: Gjennomsnittscore fra politikerne i Vanylven vedrørende spørsmål om kommunens politikere.

Radetiketter	Score	Avvik
Integritet		
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	3,1	-0,91
Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	3,2	-0,81
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	2,6	-1,16
Integritet Totalt	3,0	-0,96
Kompetanse		
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	3,4	-0,38
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	3,6	-0,59
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,6	-0,56
Kompetanse Totalt	3,5	-0,51
Velvilje		
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	3,6	-0,62
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	4,1	-0,36
Velvilje Totalt	3,8	-0,49
Totalsum	3,4	-0,67

Politikerne i Vanylven er negative til seg selv som gruppe. For alle spørsmålene vi har stilt uttrykkes det lavere grad av tillit til politikerne som gruppe enn gjennomsnittet. Størst negativt avvik får vi når det gjelder spørsmålene som omhandler integritet. Det er spesielt lav score for påstanden: Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser.

Svarprosenten fra politikerne i Vanylven var lav. Dermed er også resultatene usikre, siden det bare er et mindretall som har svart på undersøkelsen. På den annen side har vi høy svarprosent fra bedriftene og fra de ansatte i kommunen. Disse gruppene har også svært lav tillit til politikerne, spesielt det som går på politikernes integritet.

2.5.4 Politikeres identitet og optimisme

Hvordan er politikernes identitet og optimisme?

Tabell 11: Gjennomsnittscore fra politikerne i Vanylven vedrørende spørsmål om identitet og optimisme.

Radetiketter	Score	Avvik
Identitet		
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	4,5	-0,61
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	1,6	-1,57
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	5,1	-0,23
Identitet Totalt	3,7	-0,81
Optimisme		
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	4,4	-0,54
Jeg tror fremtiden ser positiv ut for kommunen	3,9	-0,83
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	3,5	-0,67
Optimisme Totalt	3,9	-0,68
Totalsum	3,8	-0,74

Politikerne i Vanylven er mindre stolte av kommunen enn gjennomsnittet. Når det gjelder spørsmålet om de snakker positivt om kommunen når det er utenfor kommunen er det et stort flertall som er enige, scoren er 5,1 av 6, men det er altså et større flertall som er enige i dette når vi spør politikere i andre kommuner. Et stort flertall av politikerne i kommunen er enige at de opplever at det kan vært en del usunn patriotisme og drakamper mellom ulike deler av kommunen. Det fant vi også at bedriftene syntes. Her er det negative avviket fra andre tillitsmålinger spesielt høyt. Dette oppleves altså som et stort problem både blant næringslivet og politikere i kommunen.

Politikerne i Vanylven er langt mindre optimistiske enn politikere i andre kommuner.

2.6 Hva mener de ansatte?

Nå skal vi se hvordan de ansatte i kommunen vurderer næringslivet, politikerne, seg selv og deres stedsidentitet og optimisme.

2.6.1 De ansatte om næringslivet

Tabell 12: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Vanylven vedrørende spørsmål om næringslivet.

Radetiketter	Score	Avvik
Integritet		
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	4,8	0,00
Integritet Totalt	4,8	0,00
Kompetanse		
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,5	0,13
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	4,7	-0,06
Kompetanse Totalt	4,6	0,03
Velvilje		
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	3,3	-0,01
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	3,9	-0,30
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,4	-0,06
Velvilje Totalt	3,9	-0,08
Totalsum	4,3	-0,04

De ansatte i Vanylven kommune uttrykker samlet sett omtrent samme tillit til næringslivet enn gjennomsnittet. Det eneste store negative avviket er på spørsmålet om bedriftene i kommunene samarbeider godt med hverandre. Her hadde både næringslivet selv og politikerne også negativt avvik. Så da synes det å være enighet om at samarbeid bedriftene imellom har et forbedringspotensial.

2.6.2 De ansatte om politikerne

Hva synes de ansatte om politikerne sine?

Tabell 13: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Vanylven kommune vedrørende spørsmål om politikerne.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	3,1	-0,63
Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	3,4	-0,32
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	2,8	-0,73
Integritet Totalt	3,1	-0,58
Kompetanse		
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	3,3	-0,51
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	3,2	-0,56
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,3	-0,52
Kompetanse Totalt	3,3	-0,53
Velvilje		
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	4,0	-0,33
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	4,5	-0,09
Velvilje Totalt	4,2	-0,19
Totalsum	3,4	-0,46

De ansatte i Vanylven gir uttrykk for at de har lav tillit til politikerne i kommunen. Både i sum og på hvert enkeltspørsmål gir de ansatte politikerne lavere score enn gjennomsnittet. Den lave tilliten som de ansatte har til politikerne er i tråd med hva næringslivet og politikerne selv uttrykte.

2.6.3 De ansatte om seg selv

Hvordan vurderer de ansatte seg selv?

Tabell 14: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Vanylven vedrørende spørsmål om kommunalt ansatte.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	5,0	-0,02
Integritet Totalt	5,0	-0,02
Kompetanse		
Kommunens ansatte er generelt dyktige	4,8	-0,06
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	4,3	0,18
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	4,3	0,00
Kompetanse Totalt	4,5	0,03
Velvilje		
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	4,7	-0,04
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	5,3	-0,04
Velvilje Totalt	5,0	-0,06
Totalsum	4,7	0,00

De ansatte i Vanylven kommune vurderer seg selv ganske likt gjennomsnittet for de kommunene som er målt. Samlet avvik for alle spørsmålene er 0,0. Det er et høyt positivt avvik når det gjelder de ansattes forståelse for næringsutvikling. Her gir de ansatte i Vanylven kommune seg selv høyere score enn gjennomsnittet. På de andre spørsmålene er de score som gjennomsnittet eller marginalt lavere.

2.6.4 De ansattes identitet og optimisme

Vi skal se hvordan de ansatte i kommunen svarer på spørsmål knyttet til identitet og optimisme.

Tabell 15: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Vanylven vedrørende spørsmål om identitet og optimisme.

Spørsmål	Score	Avvik
Identitet		
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	4,5	-0,48
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	2,1	-1,04
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	4,9	-0,45
Identitet Totalt	3,8	-0,68
Optimisme		
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	4,2	-0,59
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	3,9	-0,71
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	3,7	-0,57
Optimisme Totalt	3,9	-0,62
Totalsum	3,9	-0,66

Resultatene for de ansatte er i tråd med resultatene for politikerne og næringslivet. De ansatte opplever også i stor grad at det er en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike deler av kommunen. Det er store negative avvik for alle spørsmålene.

2.7 Hva mener de i frivillig sektor?

Nå skal vi se hvordan frivillig sektor vurderer næringslivet, politikerne, seg selv og deres stedsidentitet og optimisme.

2.7.1 Frivillig sektor om næringslivet

Tabell 16: Gjennomsnittscore fra kommunalt ansatte i Vanylven vedrørende spørsmål om næringslivet.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	5,0	0,30
Integritet Totalt	5,0	0,30
Kompetanse		
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,5	0,08
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	4,9	-0,03
Kompetanse Totalt	4,7	0,02
Velvilje		
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	3,8	0,36
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	3,9	-0,35
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,6	0,05
Velvilje Totalt	4,1	0,04
Totalsum	4,5	0,07

Frivillig sektor i Vanylven har et mer positivt syn på næringslivet enn gjennomsnittet. De gir næringslivet bedre score enn gjennomsnittet på de fleste spørsmålene. Unntaket er om bedriftene i kommunene samarbeider godt med hverandre. Her er det et negativt avvik. Det var et negativt avvik på dette spørsmålet fra de andre tre gruppene også, så er det et enstemmig syn på saken.

2.7.2 Frivillig sektor om politikerne

Hva mener frivillig sektor om politikerne sine?

Tabell 17: Gjennomsnittscore fra frivillig sektor i Vanylven kommune vedrørende spørsmål om politikerne.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	3,6	0,07
Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	3,5	0,04
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	3,5	0,09
Integritet Totalt	3,5	0,07
Kompetanse		
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	3,4	-0,20
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	3,6	-0,13
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,4	-0,27
Kompetanse Totalt	3,5	-0,20
Velvilje		
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	3,5	-0,39
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	4,0	-0,12
Velvilje Totalt	3,7	-0,26
Totalsum	3,6	-0,11

Frivillig sektor uttrykker langt mindre mistillit til politikerne i kommunen enn hva politikerne selv, næringslivet og de ansatte gjør. Riktignok er totalsummen for avvikene negativ, men frivillig sektor gir politikerne over middels score for spørsmål som gjelder integritet.

2.7.3 Frivillig sektor om kommunens ansatte

Hva synes frivillig sektor om kommunens ansatte?

Tabell 18: Gjennomsnittscore fra frivillig sektor i Vanylven vedrørende spørsmål om kommunalt ansatte.

Spørsmål	Score	Avvik
Integritet		
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	4,5	0,01
Integritet Totalt	4,5	0,01
Kompetanse		
Kommunens ansatte er generelt dyktige	4,4	0,07
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	3,8	-0,04
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,8	-0,04
Kompetanse Totalt	4,0	-0,01
Velvilje		
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	4,4	0,05
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	4,9	0,03
Velvilje Totalt	4,6	0,03
Totalsum	4,3	0,01

Frivillig sektor i Vanylven vurderer kommunens ansatte som gjennomsnittet av de kommunene vi har målt. Det er små avvik, både samlet sett og for de enkelte spørsmålene.

2.7.4 Frivillig sektor om seg selv

Hva synes frivillig sektor om seg selv?

Spørsmål	Score	Avvik
Kompetanse		
Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet	4,0	0,00
Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	4,7	0,00
Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	5,3	0,21
Kompetanse Totalt	4,7	0,08
Velvilje		
Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre	4,2	-0,16
Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet	5,3	0,14
Velvilje Totalt	4,8	-0,01
Totalsum	4,7	0,04

Frivillig sektor i Vanylven vurderer seg selv som gruppe litt mer positivt enn i andre kommuner. Det positive avviket fra gjennomsnittet er spesielt stort for påstanden om at det er mange dyktige frivillige aktører i kommunen. Det er et negativt avvik for spørsmålet om de samarbeider godt med hverandre.

3. Oppsummering

Vi kan oppsummere resultatene fra undersøkelsen ved å vise gjennomsnittsscore for de forskjellige tillitsdimensjonene for Vanylven. Det er disse verdiene som ligger til grunn for det visuelle tillitskartet som ble vist i sammendraget.

Tabell 19: Avvik fra gjennomsnitt og rang blant de kommunen som er målt med samme aktørgruppe

Tillitsdimensjon	Avvik	Rangering
Politikere til hverandre	-0,67	32 av 32
Politikere til ansatte	-0,54	32 av 32
Ansatte til hverandre	0	19 av 31
Ansatte til politikere	-0,46	30 av 31
Kommunen til næringslivet	-0,07	23 av 32
Næringslivet til kommunen	-0,44	31 av 34
Næringslivet til hverandre	-0,17	29 av 34
Frivillig sektor til seg selv	0,04	7 av 14
Frivillig sektor til kommunen	-0,06	8 av 14
Kommunen til frivillig sektor	-0,17	29 av 32
Næringslivet til frivillig sektor	-0,06	11 av 31
Frivillig sektor til næringslivet	0,07	9 av 14
Besøkende	0,21	9 av 32
Nabokommuner	-0,11	28 av 32
Optimisme	-0,74	31 av 31
Identitet	-0,67	31 av 31

Resultatene fra tillitsundersøkelsen i Vanylven er svært negative. Undersøkelsen har avdekket at det er svært grad av tillit i kommunen og mellom de gruppene vi har målt. Aller dårligst er tilliten politikerne imellom, politikere til ansatte og optimisme og identitet. For disse fire spørsmålene er tillitsnivået det laveste vi har målt. Tilligen som ansatte har til politikere er det nest laveste vi har målt. På noen få områder uttrykkes det noe bedre tillit enn gjennomsnittet. Det gjelder frivillig sektor til seg selv, frivillig sektor til næringslivet. Holdningen til besøkende er det mest positive. Et større flertall enn vanlig synes det ville vært positivt med flere besøkende.

På neste side kan vi se hvordan de ulike gruppene av respondenter har svart på hvert enkelt spørsmål. Det er altså en stor grad av samme virkelighetsforståelse mellom de tre gruppene ansatte, politikere og næringsliv. Respondentene fra frivillig sektor er samlet sett klart mer positive enn de andre aktørene. Politikerne er den gruppen som er mest negative, sammenliknet med de andre kommunene vi har målt.

Det spørsmålet som har størst negativt avvik, berører bygdemotsetninger innad i kommunen. Dette synes å være et nøkkelspørsmål. Ut fra svarene kan de synes som om bygdemotsetninger innad i kommunen er sterkere i Vanylven enn i noen andre kommuner vi har målt. Slike motsetninger er ikke uvanlige i kommunene. Kanskje de sterke motsetningene bygdene imellom har forplantet seg og skapt større motsetninger og mindre tillit på andre områder. Politikerne er den gruppen som det uttrykkes mest mistillit mot.

Tabell 20: Avvik fra gjennomsnittsscore for alle spørsmål, alle respondenter. Sortert etter avvik fra gjennomsnitt.

Spørsmål	Kommunale ledere	Lag og foreninger	Næringslivsledere	Politikere
Vi har mye å lære av fylkeskommunen	0,51	0,16	0,22	0,57
Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene	0,48	0,28	0,10	-0,21
Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kommunen	0,32	0,07	0,19	0,23
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	-0,01	0,36	-0,18	0,21
Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	-0,11	0,21	0,11	-0,24
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	0,00	0,30	0,05	-0,14
Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	0,18	0,00	0,01	0,00
Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen	0,06	0,09	0,27	0,16
Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet	0,04	0,14	0,00	-0,33
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	0,12	0,05	0,12	-0,53
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	0,13	0,08	-0,03	-0,14
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	0,22	-0,04	-0,08	-0,39
Jeg har høy tillit til fylkeskommunen	0,19	0,21	-0,35	-0,14
Jeg har høy tillit til bedriftslederne i kommunen	0,03	0,22	-0,26	-0,11
Kommunens ansatte er generelt dyktige	-0,02	0,07	0,01	-0,75
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	-0,07	0,03	-0,15	-0,65
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	-0,06	0,05	-0,39	-0,07
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	-0,06	-0,03	-0,33	-0,23
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	-0,09	-0,12	-0,23	-0,36
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	0,01	-0,04	-0,34	-0,40
Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig	-0,08	0,03	-0,49	0,06
Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre	0,06	-0,16	-0,36	-0,23
Jeg har høy tillit til kommunens ansatte	-0,16	-0,05	-0,16	-0,88
Kommunens ansatte er stort sett ryddige og ærlige	-0,34	0,01	-0,29	-0,49
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	-0,30	-0,35	-0,17	-0,28
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	-0,45	0,14	-0,42	-0,23
Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsett og utnyttet	-0,54	0,00	-0,08	-0,71
Vi burde samarbeide mer med nabokommunene	-0,46	-0,21	-0,28	-0,45
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	-0,59	0,03	-0,28	-0,54
Politikerne i kommunen hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns-mål	-0,32	0,04	-0,62	-0,81
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	-0,48	0,13	-0,73	-0,61
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	-0,51	-0,20	-0,69	-0,38
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø i kommunen	-0,63	0,07	-0,65	-0,91
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	-0,57	0,05	-0,79	-0,67
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	-0,33	-0,39	-0,70	-0,62
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	-0,56	-0,13	-0,93	-0,59
Sentrale politikere i kommunen lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	-0,73	0,09	-0,78	-1,16
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	-0,52	-0,27	-0,84	-0,56
Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	-0,52	-0,30	-1,08	-0,23
Jeg har høy tillit til kommunepolitikere	-0,75	-0,19	-0,83	-0,89
Jeg tror fremtiden ser positiv ut for kommunen	-0,71	-0,49	-1,11	-0,83
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	-1,04	-0,95	-1,11	-1,57
Totalsum	-0,21	-0,03	-0,36	-0,42

